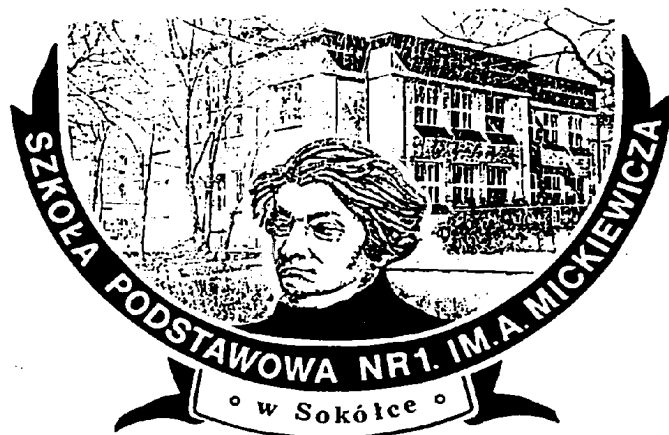

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

*z programem realizacji doradztwa zawodowego
na rok szkolny 2022/2023*

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

SPIS TREŚCI:

I. Podstawy prawne	str. 3
II. Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	str. 7
III. Cele ogólne i szczegółowe	str. 8
1. dla klas I – III szkoły podstawowej	str. 8
2. dla klas IV – VI szkoły podstawowej	str. 10
3. dla klas VII – VIII szkoły podstawowej	str. 11
IV. Adresaci WSDZ i szczegółowe zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego ...	str. 12
V. Metody i formy pracy doradczej	str. 13
VI. Przewidywane efekty i korzyści wynikające z realizacji WSDZ	str. 14
VII. Współpraca z instytucjami zajmującymi się doradztwem edukacyjno-zawodowym	str. 15
VIII. Program realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023.....	str. 16
IX. Plan pracy doradcy zawodowego w roku szkolnym 2022/2023	str. 21
X. Ewaluacja	str. 26
XI. Bibliografia i pomocne materiały.....	str. 27

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

I. PODSTAWY PRAWNE

WSDZ - WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO:

⇒ określa **działania podejmowane w szkole w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia**. Działania te powinny posiadać formę wieloletniego programu oraz być realizowane już na etapie edukacji szkoły podstawowej i gimnazjalnej. WSDZ oparty jest na przepisach zawartych w aktach prawnych Rozporządzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej:

I. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego:

§ 3. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

- 1) w **przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych** i innych formach wychowania przedszkolnego na zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego;
- 2) w **klasach I-VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego**, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) w **klasach VII i VIII szkół podstawowych** oraz w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w § 2 pkt 4-7, **na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego**, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, a także w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy - na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;
- 4) w **klasach VII i VIII szkół podstawowych**, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technikach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, **na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego**, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- 5) w **szkołach podstawowych** i szkołach ponadpodstawowych, **na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej**, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;
- 6) w **szkołach podstawowych** i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, **na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem**;

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

7) w **przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych** i innych formach wychowania przedszkolnego, **szkołach podstawowych** i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, **w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach**, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

§ 4. 1. Na każdy rok szkolny w szkole opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, określa:

1) działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym:

a) tematykę działań, uwzględniającą w przypadku: – szkół, o których mowa w § 2 pkt 2–7, treści programowe, o których mowa w tych przepisach, – szkół specjalnych przysposabiających do pracy treści określone w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy,

b) oddziały, których dotyczą działania,

c) metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych,

d) terminy realizacji działań,

e) osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,

2) podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań, w tym podmioty, o których mowa w § 8 ust. 1 – z uwzględnieniem potrzeb uczniów, słuchaczy i rodziców oraz lokalnych lub regionalnych działań związanych z doradztwem zawodowym.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, opracowuje doradca zawodowy albo inny nauczyciel lub nauczyciele odpowiedzialni za realizację doradztwa zawodowego w szkole, wyznaczeni przez dyrektora szkoły.

4. Dyrektor szkoły, w terminie do dnia 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdza program, o którym mowa w ust. 1.

5. 1. Do zadań doradcy zawodowego należy:

1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;

2) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

3) *opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu, o którym mowa w § 4 ust. 1, oraz koordynowanie jego realizacji;*

4) *wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie, o którym mowa w § 4 ust. 1;*

5) *koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;*

6) *realizowanie działań wynikających z programu, o którym mowa w § 4 ust. 1..*

- *Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla:*

1) *przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego – określa załącznik nr 1 do rozporządzenia;*

2) *klas I–VI szkół podstawowych – określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;*

3) *klas VII i VIII szkół podstawowych – określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;*

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego opisuje III rozdział WSDZ - Cele ogólne i szczegółowe

II. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.:

- Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:

17) **dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;**

18) **kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym**, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych;

19) **przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;**

20) **warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów** przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego.

- **Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe z 14 grudnia 2016 r.:** Art. 4. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379) wprowadza się następujące zmiany:

d) w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) **tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć (...) doradców zawodowych** prowadzących zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w celu wspomagania uczniów w

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust.1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe.”

- Art. 47. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

3) ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół, w tym:

c) **minimalny wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.**

4) **treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, warunki i sposób realizacji i organizacji doradztwa zawodowego** w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4, oraz wymagania w zakresie przygotowania osób realizujących doradztwo zawodowe w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4, uwzględniając rolę doradztwa zawodowego we wspieraniu uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

- Art. 98. 1. Statut szkoły zawiera w szczególności:

16) **organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.**

Art. 109. 1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

7) **zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;**

6. **Zajęcia**, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są **organizowane dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej**, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum. 7. **Zajęcia**, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są **realizowane niezależnie od pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu** udzielanej uczniom w ramach zajęć, o których mowa w ust. 1 pkt 5.

- Art. 292. 1. **Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego**, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe, są **realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia** i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.

2. **Program**, o którym mowa w ust. 1, zawiera **treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi.**

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie **ramowych planów nauczania dla publicznych szkół:**

§ 4. 1. Dyrektor szkoły, uwzględniając ramowy plan nauczania, ustala dla poszczególnych klas i oddziałów tygodniowy rozkład zajęć, a w szkołach dla dorosłych prowadzących zajęcia w formie zaocznej – semestralny rozkład zajęć:

4) **zajęć z zakresu doradztwa zawodowego (...)**

co najmniej 10 godzin lekcyjnych dla klas VII i VIII szkoły podstawowej.

III. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

- Art. 26. 1. Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- 2) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- 3) prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- 4) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę;
- 5) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- 6) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

II. ZAŁOŻENIA WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego programu realizacji doradztwa zawodowego, w tym tematykę działań, termin i miejsce realizacji zadań, metody i formy realizacji zadań, osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań. Uczeń dobrze przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej uczeń to taki, który wie, jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać szkołę ponadpodstawową, ma plany na przyszłość.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym aktem – to długotrwały proces stanowiący sekwencje decyzji podejmowanych przez wiele lat;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat własnych predyspozycji i umiejętności, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- preferencje edukacyjne i zawodowe są zależne od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności) i zewnętrznych człowieka (doświadczenia, otoczenie społeczne);
- szkoła obok rodziny stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

edukacyjnych uczniów.

Działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny. WSDZ jest częścią planu wychowawczego szkoły i jest włączony do statutu szkoły. WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami (radą pedagogiczną).

III. CELE OGÓLNE I SZCZEGÓLNE

Cel ogólny:

Wspieranie uczniów w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych poprzez:

- poznanie siebie, własnych zasobów;
- odkrywanie świata zawodów i rynku pracy;
- poznanie rynku edukacyjnego i uczenie się przez całe życie;
- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi edukacyjnej, a w przyszłości wyboru zawodu. Cel główny wskazuje na konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

Cele szczegółowe:

1. DLA KLAS I – III SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

2. DLA KLAS IV – VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;

1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

3. DLA KLAS VII – VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ:

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół średnich i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określać jego ścieżkę edukacyjną i zawodową;

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
**Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023**

- umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów;
- realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli doradców;
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;
- znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady oraz terminarz rekrutacji (dotyczy rodziców uczniów klas ósmych);

IV. ADRESACI WSDZ I SZCZEGÓŁOWE ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO

Adresatami WSDZ są uczniowie, ich rodzice i nauczyciele.

Zadania szczegółowe:

a) ukierunkowane na uczniów:

- wdrażanie uczniów do samopoznania;
- wyzwalamie wewnętrznego potencjału uczniów;
- kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron;
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie;
- wyrabianie szacunku dla samego siebie;
- planowanie własnego rozwoju;
- konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i różnych zawodów;
- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- poznawanie warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych i struktury tych placówek oświatowych;
- diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych;
- poznawanie różnych zawodów;
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno–zawodowych;
- indywidualna praca z uczniami, którzy mają problemy z wyborem szkoły i zawodu;
- udzielanie pomocy psychologiczno–pedagogicznej w formie stacjonarnej jak również zdalnej i hybrydowej;

b) ukierunkowana na nauczycieli:

- stworzenie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, programu realizacji doradztwa zawodowego na każdy rok szkolny i zapewnienie ciągłości jego działania;
- udzielanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej;

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

- lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy;
- diagnozowanie potrzeb i zasobów uczniów;
- rozwijanie talentów, zainteresowań, predyspozycji;
- rozwijanie umiejętności wspierania rodziców w procesie doradczym;
- włączanie przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w proces orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole.

c) ukierunkowane na rodziców:

- podnoszenie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi;
- doskonalenie umiejętności wychowawczych;
- wypracowanie form wspierania dzieci w wyborze ich dalszej drogi życiowej;
- przedstawianie aktualnej oferty edukacyjnej szkolnictwa;
- konsultacje z rodzicami, komunikacja z opiekunami ucznia z wykorzystaniem technik komunikacji na odległość.

Powyższe zadania uzależnione będą od sytuacji epidemicznej i realizowane będą w formie stacjonarnej lub zdalnej.

V. METODY I FORMY PRACY DORADCZEJ

1. Formy pracy doradczej adresowane do uczniów:

- obowiązkowe zajęcia „Doradztwo zawodowe” w klasie VII i VIII w formie stacjonarnej lub zdalnej;
- diagnoza i analiza potrzeb na podstawie obserwacji, wywiadów, ankiet;
- indywidualne konsultacje i porady związane z dalszą edukacją (również dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi);
- bogata oferta kół przedmiotowych i rozwijających zainteresowania;
- realizacja treści zawodoznawczych na lekcjach poszczególnych przedmiotów;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- strona internetowa z informacjami na temat doradztwa edukacyjno-zawodowego;
- udział w konkursie z zakresu doradztwa zawodowego;
- działanie koła wolontariatu, samorządu szkolnego;

2. Formy pracy doradczej adresowane do rodziców uczniów:

- indywidualne konsultacje i porady udzielane przez nauczycieli/specjalistów z wykorzystaniem technik komunikacji na odległość.
- kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej;
- zachęcanie i włączanie rodziców w proces doradczy szkoły np. poprzez prezentowanie wykonywanych przez siebie zawodów;

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

- udostępnianie informacji edukacyjnych (prezentacja założeń pracy edukacyjnej na terenie szkoły na rzecz uczniów, informacje na temat zasad i terminów rekrutacji) i zawodowych (np. dotyczących o zawodów przyszłości).

3. Formy pracy doradczej adresowane do nauczycieli:

- udział w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
- tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą.

4. Formy adresowane do środowiska lokalnego:

- spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych
- spotkania z przedstawicielami lokalnych firm i zakładów pracy
- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, m.in. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

5. Metody pracy doradczej:

- metody aktywizujące (burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe), wspólne pracowanie nad rozwiązaniem problemu, drama – krótkie scenki i inscenizacje, odgrywanie ról;
- metody audiowizualne – wykorzystanie Internetu jako narzędzi zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne;
- gry i zabawy rozwijające myślenie strategiczne;
- trening komunikacji i zachowań społecznych, mini-wykłady, pogadanki, debaty.

Powyższe metody i formy pracy uzależnione będą od sytuacji epidemicznej i realizowane będą w stacjonarnie lub zdalnie.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY I KORZYŚCI Z REALIZACJI WSDZ

1. Korzyści dla uczniów i rodziców:

- dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców;
- świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe;
- kształtowanie odpowiednich postaw, nawyków, umiejętności i wiedzy oraz aktywności zawodowej uczniów;
- mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia do nauki i pracy;
- pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci;
- przygotowania uczniów do pełnienia różnych ról społecznych.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

2. Korzyści dla szkoły:

- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji;
- lepsze wyniki edukacyjne uczniów;
- zwiększenie konkurencyjności szkoły;
- realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

3. Korzyści dla środowiska lokalnego:

- zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę ponadpodstawową;
- promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.

VII. WSPÓLPRACA Z INSTYTUCJAMI ZAJMUJĄCYMI SIĘ DORADZTWE M EDUKACYJNO-ZAWODOWYM

Szkoła podstawowa nr 1 im. A. Mickiewicza w Sokółce współpracuje z następującymi instytucjami doradczymi:

1. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Sokółce;
2. Powiatowy Urząd Pracy w Sokółce;
3. Organizacje pozarządowe realizujące projekty związane z doradztwa zawodowego - Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”;
4. KOWEZiU - Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej;
5. Szkoły ponadpodstawowe w powiecie Sokółka
6. Lokalne zakłady pracy.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

VIII. PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO NA ROK SZKOLNY 2022/2023.

- *Terminy realizacji podanych w programach działań i form pracy realizowane będą zgodnie z kalendarzem pracy szkoły jak również uzależnione będą od planów pracy poszczególnych klas oraz od form nauczania*

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2022/2023

L.p.	Działania i osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań	Odbiorcy Oddziały	Metody i formy realizacji	Termin
1.	Zaplanowanie pracy w 1. semestrze, opracowanie założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023 (Doradca zawodowy)	-----	analiza potrzeb	wrzesień
2.	Ewaluacja WSDZ, opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego w szkole na bieżący rok szkolny. (Doradca zawodowy)	-----	analiza potrzeb	wrzesień
3.	Opracowanie planu pracy doradcy zawodowego w bieżącym roku szkolnym. (Doradca zawodowy)	Nauczyciele, pedagodzy, dyrekcja	analiza potrzeb	wrzesień
4.	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów (Doradca zawodowy)	VII i VIII	sondaż, dyskusja	wrzesień
5.	Zapoznanie się z orzeczeniami uczniów klas IV-VIII objętych pomocą pedagogiczno-psychologiczną, objęcie tychże uczniów indywidualnym wsparciem z zakresu doradztwa zawodowego (Doradca zawodowy)	Uczniowie z orzeczeniami	analiza orzeczeń, indywidualne konsultacje	wrzesień cały rok szkolny
6.	Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych (Doradca zawodowy, wychowawcy klas 8)	kl. VIII	sondaż, dyskusja	październik
7.	Analiza danych uzyskanych z diagnoz (Doradca zawodowy)	-----	omówienie uzyskanych informacji; spotkanie z wychowawcami klas, pedagogami	październik
8.	Realizacji 10. zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VIII a,b,c,d i e i VII a i b .(Doradca zawodowy)	kl. VII i VIII	zajęcia obowiązkowe	Jedne zajęcia w miesiącu - łącznie po 10 zajęć w każdej VII i VIII klasie.

Szkola Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokolce
Wewnatrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

L.p.	Dzialania i osoby odpowiedzialne za realizacje poszczegolnych dzialan	Odbiorcy Oddzialy / klasy	Metody i formy realizacji	Termin
9.	Realizacja zajecia z doradztwa zawodowego dla klas 1 – 3. Przykladowa tematyka zajec: - <i>Poznajemy siebie - lubie to! Kazdy ma swoje zainteresowania.</i> - <i>Gala talentow – jeste my mistrzami!</i> - <i>Zawody w mojej rodzinie i ich znaczenie</i> (Doradca zawodowy)	Klasy I - III	zajecia lekcyjne	listopad - styczen
10.	Przeprowadzenie zajecia z doradztwa zawodowego dla klas 4 – 6 - <i>Kim bede w przyszlosci - oto jest pytanie.</i> - <i>Ja – to znaczy kto? Moje mocne strony i mozliwosci ich wykorzystania.</i> - <i>Zainteresowania i pasje a zawody w mojej rodzinie i ich znaczenie.</i>	Klasy IV - VI	zajecia lekcyjne	luty - kwieciec
11.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe. (Doradca zawodowy, pedagogzy szkolni, psycholog)	Wszyscy zainteresowani uczniowie	konsultacje, indywidualne rozmowy	caly rok szkolny
12.	Prowadzenie szkolnej tablicy zawodoznawczej z treściami zawodoznawczymi, prowadzenie punktu informacji zawodowej dla uczniow i nauczycieli (stale uzupe nianie (bazy nformacyjnej) (Doradca zawodowy)	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie	gazetki w gablotach	caly rok szkolny
13.	Przygotowanie uczniow do udzialu w olimpiadach, konkursach i zawodach sportowych. (Nauczyciele poszczegolnych przedmiotow)	Uczniowie poszczegolnych klas	olimpiady, konkursy, zawody	Zgodnie z kalendarzem imprez
14.	Wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodow. (Nauczyciele, wychowawcy klas)	Uczniowie poszczegolnych klas	wycieczki lub spotkania online	caly rok szkolny
15.	Prowadzenie zajec pozalekcyjnych rozwijajacych zainteresowania i uzdolnienia uczniow. (Nauczyciele poszczegolnych przedmiotow)	Uczniowie poszczegolnych klas	Zajecia pozalekcyjne	caly rok szkolny

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

L.p.	Działania i osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań	Odbiorcy Oddziały / klasy	Metody i formy realizacji	Termin
16.	Określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Współpraca z wychowawcami klas i doradcą zawodowym w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów; (Specjaliści: doradca zawodowy, nauczyciele wspomagający, prowadzący zajęcia rewalidacyjne i korekcyjno-kompensacyjne, pedagodzy, psycholog)	Uczniowie o specjalistycznych potrzebach edukacyjnych	konsultacje, indywidualne rozmowy	cały rok szkolny
17.	Prowadzenie Samorządu Szkolnego Szkolnego Koła Wolontariatu - D3C, Szkolnego Koła PCK i przygotowanie do wykonywania zadań zawodowych poprzez udział w zajęciach dodatkowych związanych z działalnością tych grup. (Opiekunowie grup)	Uczniowie	Działania zgodne z harmonogramem pracy Samorządu Uczniowskiego	cały rok szkolny
18.	Udzielanie informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów i kształtowanie u uczniów właściwych nawyków zdrowotnych – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów. (Pielęgniarka szkolna)	Uczniowie	Rozmowy z uczniami, badania	cały rok szkolny
19.	Sprawozdanie z realizacji doradztwa zawodowego w 1 semestrze. Wnioski do dalszej pracy.(Doradca zawodowy)	Nauczyciele, pedagodzy, dyrekcja	ewaluacja formatywna	Koniec 1 semestru
20.	Zaplanowanie pracy w 2 semestrze (Doradca zawodowy)	-----	analiza potrzeb	Luty
21.	Koordinowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych. (Wychowawcy klas 8, doradca zawodowy)	kl. VIII	lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje	semestr II
22.	Opracowanie artykułu lub prezentacji informacyjno-doradcze dla rodziców „Jak pomóc dziecku wybrać szkołę i zawód?”	Rodzice uczniów klas VII i VIII	Prezentacja lub artykuł na stronę internetową szkoły	Luty

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

L.p.	Działania i osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań	Odbiorcy Oddziały / klasy	Metody i formy realizacji	Termin
23.	Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów (Doradca zawodowy, pedagodzy, psycholog, logopeda)	Rodzice uczniów, nauczyciele,	Zgodnie z analizą potrzeb	cały rok szkolny
24.	Gromadzenie literatury z zakresu doradztwa zawodowego; (Nauczyciele biblioteki)	Rodzice uczniowie nauczyciele,	-----	cały rok szkolny
25.	Bieżąca praca z uczniami i zintegrowane działania nauczycieli w ramach pomocy psychologiczno – pedagogiczne. (Wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy, doradca zawodowy, specjaliści)	Rodzice uczniowie nauczyciele,	Wg potrzeb	cały rok szkolny
25.	Organizacja warsztatu pracy doradcy zawodowego. Prowadzenie dokumentacji doradztwa zawodowego. Analiza WSDZ. Gromadzenie materiałów dotyczących informacji zawodowej. (Doradca zawodowy)	Rodzice, uczniowie nauczyciele,	Zgodnie z analizą potrzeb	cały rok szkolny
27.	Prowadzenie zajęć umożliwiającym uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności, wspieranie w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów (Nauczyciele świetlicy)	uczniowie	Zgodnie z analizą potrzeb, warsztatowe zajęcia, dyskusje, rozmowy	cały rok szkolny
28.	Współpraca z rodzicami (spotkania warsztaty, prelekcje, konsultacje, porady itp.)Wdrożenie rodziców w proces doradztwa edukacyjno – zawodowego. Uświadamianie rodzicom ich szczególnej roli w pomocy dzieciom w świadomym planowaniu ich rozwoju. (Doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagodzy, psychologodzy, nauczyciele wspomagający)	Rodzice	Zgodnie z analizą potrzeb, dyskusje, rozmowy	cały rok szkolny
29.	Organizowanie w szkole akcji i konkursów wspierających rozwijanie i prezentowanie własnych zainteresowań i talentów; (Nauczyciele)	uczniowie	Olimpiady, konkursy, zawody	Zgodnie z planem pracy szkoły

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

L.p.	Działania i osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań	Odbiorcy Oddziały / klasy	Metody i formy realizacji	Termin
30.	Zorganizowanie spotkań z przedstawicielami szkół średnich - poznanie oferty szkół, specyfiki kształcenia. (Doradca zawodowy)	Rodzice, uczniowie klas VIII	Spotkania w szkołach ponadpodstawowych lub w szkole	Kwiecień, maj
31.	Współorganizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym i Dni Otwartych;	Rodzice, uczniowie klas VIII	Spotkania w szkołach ponadpodstawowych lub w szkole	Kwiecień, maj
32.	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów; (Doradca zawodowy)	uczniowie	Prelekcje, prezentacje, wizyty w zakładach pracy, wycieczki	Cały rok szkolny
33.	Udzielanie uczniom porad i konsultacji związanych z wytyczaniem celów edukacyjnych i wyborem kierunku kształcenia;(Doradca zawodowy)	Rodzice, uczniowie klas VIII	Indywidualne spotkania, konsultacje	Cały rok szkolny
34.	Sprawozdanie z realizacji doradztwa zawodowego	Nauczyciele, dyrekcja	ewaluacja końcowa.	Pod koniec roku szkolnego

Specjaliści z poradni pedagogiczno – psychologicznej w Sokółce

- Diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów i udzielanie pomocy uczniom i rodzicom w planowaniu rozwoju kształcenia i kariery oraz współpraca z nauczycielami, specjalistami, pedagogiem, psychologiem i doradcą zawodowym szkoły
- Indywidualne zajęcia dla uczniów

PUP w Sokółce

- współorganizowanie spotkania z urzędnikami PUP w Sokółce: informowanie o zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy;
- przedstawianie prognozy zapotrzebowania wśród pracodawców na pracowników;
- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych;
- współorganizowanie przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego;
- udzielanie informacji dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES);

Przedstawiciele szkół ponadpodstawowych:

- ✓ Udzielanie uczniom porad i konsultacji związanych z wytyczaniem celów edukacyjnych i wyborem kierunku kształcenia;
- ✓ Wsparcie uczniów w procesach decyzyjnych;
- ✓ Pełnienie funkcji wspierającej i informacyjnej dla rodziców;

IX. Plan pracy doradcy zawodowego w roku szkolnym 2022/2023

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.

1.1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego z wykorzystaniem różnych metod i źródeł pozyskiwania informacji:

- Zaplanowanie pracy w 1. semestrze, opracowanie założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023
- Rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami, wychowawcami, pedagogami, psychologami na temat potrzeb doradczych uczniów;
- Ewaluacja WSDZ i programu zajęć z doradztwa zawodowego „Kim jesteś i dokąd zmierzasz?” oraz opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego w szkole, planu pracy doradcy zawodowego na następny rok szkolny;
- Diagnoza potrzeb doradczych uczniów;
- Zapoznanie się z orzeczeniami uczniów klas IV-VIII objętych pomocą pedagogiczno-psychologiczną, objęcie tychże uczniów indywidualnym wsparciem z zakresu doradztwa zawodowego;
- Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych;
- Analiza danych uzyskanych z diagnoz.

1.2. Spotkania z uczniami i rodzicami:

- Rozmowy indywidualne z uczniami klas IV-VIII;
- Przedstawienie rodzicom i uczniom klas VII i VIII programu i harmonogramu zajęć z doradztwa zawodowego;
- Informacja o realizacji doradztwa zawodowego w szkole na bieżący rok szkolny, przypomnienie o WSDZ;
- Podczas nauczania zdalnego stosowanie form komunikacji zdalnej poprzez wiadomości w dzienniku elektronicznym, Messenger, e-mail, FB i form nauczania zdalnego stosowanego w szkole.

1.3. Współpraca z psychologiem i pedagogami i innymi:

- Regularna współpraca z pedagogami i psychologiem przy działaniach w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
 - Kontynuacja współpracy z PUP, ogólnopolskim Stowarzyszeniem Doradców Zawodowych, szkołami ponadpodstawowymi, z lokalnymi zakładami pracy oraz autorami strony mapakarier.org, z funkcjonariuszami policji z zespołu do spraw prewencji kryminalnej nieletnich i patologii.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

Obszar 2. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego przygotowującego uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

2.1. Prowadzenie zajęć doradztwa zawodowego dla uczniów klas VII – VIII:

- Organizacja pogadanek, warsztatów, spotkań o tematyce wynikającej z WSDZ oraz programu wychowawczo-profilaktycznego, statutu i planu pracy szkoły,
- Raz w miesiącu uczniowie klas VII i VIII uczestniczyć będą w obowiązkowych zajęciach z doradztwa zawodowego (łącznie odbędzie się 10 godzin doradztwa zawodowego w każdej klasie VII i VIII, łącznie 70 godzin):

- Klasy VII - **10 godzin** zajęć z doradztwa zawodowego na podstawie opracowanego programu „**Kim jesteś i dokąd zmierzasz?**”:

1. *Kim jestem? Jaki jestem? - Oto są pytania! - spotkanie organizacyjno – integrujące.*
2. *Zainteresowania inspiracja do działania i sposobem na relaks.*
3. *Moc jest ze mną – samoocena umiejętności, temperamentu, uzdolnień i mocnych stron.*
4. *Wartości, aspiracje, czyli co jest naprawdę ważne w życiu.*
5. *Sztuka autoprezentacji, czyli jak skutecznie się prezentować.*
6. *Współczesny rynek pracy, moje preferencje zawodowe a oczekiwania pracodawców.*
7. *Zawody wokół nas – Zawodoznawcza Liga Klas – mapakarier.org.*
8. *Wolontariat wstępem do kariery.*
9. *Piramida kariery - podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowej.*
10. *Gotowi? 3,2,1, SMART! - marzenia do spełnienia – podsumowanie zajęć z doradztwa zawodowego.*

- Klasy VIII – **10 godzin** zajęć z doradztwa zawodowego na podstawie opracowanego programu „**Kim jesteś i dokąd zmierzasz?**”:

1. *Ja w moich oczach - samoocena umiejętności, temperamentu, zainteresowań i mocnych stron. Moje portfolio i e-portfolio.*
2. *Moje aspiracje, marzenia a moje możliwości.*
3. *Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje.*
4. *Nauka przez całe życie, czyli jak długo się uczy my?*
5. *W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z... ? - kariera edukacyjno – zawodowa.*
6. *Nowe zawody na rynku pracy.*
7. *Szukamy pracy – orientacja we współczesnym rynku pracy.*
8. *Szkoła podstawowa i co dalej? Jak wybrać szkołę?*

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

9. Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaj ofertę szkół ponadpodstawowych.

10. Podsumowanie zajęć z doradztwa zawodowego oraz rekrutacja do szkół ponadpodstawowych.

◦ Zajęcia mogą odbywać się również w formie zdalnej stosowanej przez szkołę oraz przy pomocy dziennika elektronicznego, strony doradcy zawodowego, grupy na Fb, Messengera, emaila, telefonicznego kontaktu.

2.2. Spotkania z doradcą zawodowym:

- Prowadzenie zajęcia z doradztwa zawodowego dla wszystkich uczniów klas IV-VI.
- Prowadzenie zajęcia z doradztwa zawodowego dla wszystkich uczniów klas I -III.
- Zajęcia w szkolnej świetlicy:

2.3. Konsultacje, rozmowy indywidualne:

◦ Uczniowie wszystkich klas i oddziałów korzystać mogą z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym.

2.4. Opieka indywidualna nad uczniami o specjalistycznych potrzebach edukacyjnych:

- Rozmowy indywidualne z uczniami;
- Indywidualne zajęcia z doradztwa zawodowego dla uczniów o specjalistycznych potrzebach edukacyjnych w razie potrzeb;
- Opracowywanie form pracy uwzględniającą pracę z uczniami o specjalistycznych potrzebach edukacyjnych.

2.5 Prowadzenie spotkań z rodzicami i uczniami oraz przedstawicielami szkół ponadpodstawowych:

- Koordynowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych;
- Współorganizowanie spotkania z dyrekcją szkół ponadpodstawowych oraz z rodzicami uczniów klas VIII;
- Zaproszenie dyrektorów szkół na zebranie z rodzicami, rozmowy o rekrutacji;
- Pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów.

Obszar 3. Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu, o którym mowa w § 5 ust. 1, oraz koordynacja jego realizacji:

3.1. Analiza Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny:

- Ewaluacja Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny;

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

- Zatwierdzenie programu działań z doradztwa zawodowego przez dyrektora szkoły przez uzyskanie pozytywnej opinii rady pedagogicznej;
- Rodzice, uczniowie, nauczyciele i specjaliści zostaną zapoznani z WSDZ i programem realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny;

3.2. Stała kontrola prawidłowości realizacji zadań wynikających z WSDZ i programu z zakresu doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny:

- Realizowanie działań wynikających z programu WSDZ;
- Analiza działań wynikających z programu i WSDZ;
- Podczas roku szkolnego w czasie nauczania stacjonarnego lub zdalnego kontrolowanie realizacji działań wynikających z programu z zakresu doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny;

Obszar 4. Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie, o którym mowa w § 5 ust. 1 oraz przy udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

4.1. Konsultacje i opracowanie pomocnych materiałów:

- Pomoc innym nauczycielom, udostępnienie materiałów z zakresu doradztwa zawodowego, testów zainteresowań, preferencji zawodowych, grup zawodowych i osobowości zawodowej;
- Przygotowanie scenariuszy zajęć i testów z doradztwa zawodowego dla zainteresowanych wychowawców klas;
- Regularna współpraca z zespołem przy działaniach w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- Opracowanie informatora ósmoklasisty pomocnego przy wyborze szkoły.

4.2. Wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

- Organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli we współpracy z pedagogami i psychologiem.

Obszar 5. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia oraz koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę:

5.1. Gromadzenie i aktualizowanie zasobów informacji edykacyjno – zawodowej:

- Tworzenie baz zawodów z uwzględnieniem zawodów przyszłości, podziału na 5 grup zawodowych, zawodów, których kwalifikacje można zdobyć na lokalnym i wojewódzkim rynku

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

edukacyjnym;

- Opracowanie Indywidualnych Planów Kariery, choinki karier i gazetek szkolnych;
- Utworzenie teczki z bazą i ofertą edukacyjną szkół ponadpodstawowych z powiatu Sokółka i Białegostoku.

5.2. Umieszczanie materiałów oraz informacji z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego na stronie internetowej szkoły:

- Na stronie szkoły na bieżąco umieszczanie aktualności z realizacji zadań z doradztwa zawodowego, spotkań, warsztatów oraz informacji o zajęciach dodatkowych realizowanych na terenie szkoły;
- Pisanie artykułów na stronę internetową szkoły dotyczącą wyboru szkoły ponadpodstawowej, rozpoznawania predyspozycji zawodowych, rynku pracy i rynku edukacyjnego;
- Opracowanie informatora ósmoklasisty pomocnego przy wyborze szkoły i który będzie dostępny na stronie szkoły.

5.3. Zgromadzenie i opracowanie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli:

- Założenie dla uczniów klas VII - VIII kart kariery;
- Przygotowywanie scenariusze zajęć i testy z doradztwa zawodowego dla zainteresowanych wychowawców klas;
- Opracowanie gazetek ściennych dla nauczycieli, uczniów i rodziców na temat doradztwa zawodowego;
- Rozmowy telefoniczne z dyrekcją, przedstawicielami szkół ponadpodstawowych w Sokółce o rekrutacji i ustalenie zdalnej formy przekazanie tych informacji rodzicom i uczniom;
- Wysłanie wiadomości z dziennika elektronicznego do rodziców i uczniów klas VIII o wyborze szkoły ponadpodstawowej;
- Opracowanie pomocnych zadań i ćwiczeń pomocnych przy wyborze szkoły ponadpodstawowej dla rodziców i uczniów klas 8.

Inne:

6. Realizowanie działań wynikających z programu WSDZ.

7. Realizacja zajęć opiekuńczych zaplanowanych przez dyrektora szkoły w ramach doraźnych zmian organizacji pracy szkoły.

8. Pełnienie dyżurów w czasie przerw międzylekcyjnych według tygodniowego planu dyżurów.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

X. EWALUACJA

Realizacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego opiera się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań. Kontrola dokonywana jest w celu usprawnienia i ulepszenia sposobu realizacji zadań lub wskazania nowych form pracy. Wykorzystana zostanie technika wywiadu i obserwacji. Ewaluacja pozwoli także zaobserwować dynamikę procesu i rodzące się nowe potrzeby. Dzięki ewaluacji zostanie dokonana aktualizacja działań doradczych, ujawnienie aktualnych potrzeb i oczekiwań - co pozwala na efektywne planowanie działań. Ewaluacja i ocena WSDZ będzie dokonywana w roku szkolnym raz, we wrześniu. Na początku roku szkolnego zostanie również zdiagnozowane zapotrzebowanie uczniów i rodziców na informacje edukacyjne i zawodowe. W następnej kolejności zostanie opracowany szkolny plan działań z zakresu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny. **Na każdy rok szkolny w szkole opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.** Wszystkie działania podjęte w ramach realizacji WSDZ poprzez zespolenie umiejętności kluczowych z wiedzą i sprawnościami, powinny w efekcie przyczynić się do zmniejszenia liczby nietrafnych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

- **10.09.2019 dokonano ewaluacji WSDZ:**

- dodano w I. rozdziale – Podstawy prawne nowe rozporządzenie MEN z dnia 12. lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- dodano w VIII. rozdziale nowy program realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny oraz rozdział IX.
- plan pracy doradcy zawodowego w roku szkolnym 2019/2020;
- w rozdziale X. Ewaluacja dodano informację o programie realizacji doradztwa zawodowego wynikające z rozporządzenia MEN;
- usunięto elementy dotyczące gimnazjum;

- **11.09.2020 dokonano ewaluacji WSDZ:**

- dodano w I. rozdziale – Podstawy prawne nowe rozporządzenie MEN z dnia 12. lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego i jego realizacji w oddziałach przedszkolnych, klas I-III, IV-VI oraz VII i VIII;
- dodano elementy nauczania zdalnego i komunikacji zdalnej;
- w VIII. rozdziale dodano nowy program realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny oraz rozdział IX Plan pracy doradcy zawodowego w roku szkolnym 2020/2021;
- w rozdziale X. - Ewaluacja - dodano informację o przeprowadzonej ewaluacji.

- **10.09.2021 dokonano ewaluacji WSDZ:**

- W VIII. rozdziale dodano nowy program realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny oraz rozdział IX Plan pracy doradcy zawodowego w roku szkolnym 2021/2022, w rozdziale X. - Ewaluacja - dodano informację o przeprowadzonej ewaluacji. Usunięto elementy dotyczące oddziałów przedszkolnych.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce
Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
z programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023

- **09.09.2022 dokonano analizy i ewaluacji WSDZ:**
 - W VIII. rozdziale opracowano i dodano nowy program realizacji doradztwa zawodowego na bieżący rok szkolny;
 - W rozdziale IX. opracowano plan pracy doradcy zawodowego w roku szkolnym 2022/2023, zweryfikowano oraz zmieniono nieco tematykę zajęć z doradztwa zawodowego, podano przykładową tematykę zajęć z doradztwa zawodowego w klasach 1-6;
 - W rozdziale X. - Ewaluacja - dodano informację o przeprowadzonej analizie i ewaluacji.

XI. BIBLIOGRAFIA i POMOCNE MATERIAŁY

1. <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>
- [WZORCOWE ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNE FUNKCJONOWANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO \(WSDZ\) DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ](#)
- [PRZYKŁADOWY PROGRAM PREORIENTACJI ZAWODOWEJ DLA PRZEDSZKOŁA Z PROPONOWANYMI SCENARIUSZAMI](#)
- [PRZYKŁADOWY PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ DLA KLAS I-III SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z PROPONOWANYMI SCENARIUSZAMI](#)
- [PRZYKŁADOWY PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ DLA KLAS IV-VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z PROPONOWANYMI SCENARIUSZAMI](#)
- [PRZYKŁADOWY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII-VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z PROPONOWANYMI SCENARIUSZAMI](#)

2. Literatura metodyczna:

- „Wsparcie na starcie – planowanie kariery zawodowej”; Małgorzata Sienna; Łódź 2010
- „Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego. Przewodnik dla nauczyciela i doradcy”; Małgorzata Rosalska; KOWEziU; Warszawa 2012;
- „Rozwijam skrzydła. Poradnik metodyczny dla wychowawców gimnazjum w zakresie doradztwa zawodowego”; K. Druczak, M. Mrozek, M. Manturz; KOWEziU; Warszawa 2013;
- „Rozwijam skrzydła. Poradnik metodyczny dla wychowawców szkoły podstawowej w zakresie doradztwa zawodowego”; K. Druczak, M. Mrozek, M. Manturz; KOWEziU; Warszawa 2013;
- „Doradztwo edukacyjno-zawodowe. Przykładowe rozwiązania”; KOWEziU; Warszawa 20
- Przykładowe programy nauczania z doradztwa zawodowego i WSDZ dostępne w zasobach internetu.

3. Literatura dotycząca zagadnień związanych z doradztwem zawodowym dostępna na stronach:

- <http://www.eurodoradztwo.praca.gov.pl/en/publikacje/>
- <http://euroidance.pl/ksiazki/>
- <http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/>
- <https://www.metis.pl/poradnictwo/>

4. Narzędzia diagnostyczne i materiały metodyczne wspomagające proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów dostępne na stronach:

- <https://men.gov.pl/pl/ksztalcenie-zawodowe/projekty-systemowe-i-konkursowe>
- <http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/>
- <https://zasobyip2.ore.edu.pl/pl/publications/searchprojectDecisionNumber=POKL.03.04.03-00-101%2F13-00&page=2&perPage=5&sort=id-desc>
- <http://cdzdm.pl/materialy-na-zajecia-i-nie-tylko/>

5. Informacje dotyczące rynku pracy na stronach:

- Główny Urząd Statystyczny – Rynek Pracy: <http://stat.gov.pl/>
- Portal Publicznych Służb Zatrudnienia – dane i opracowania zawarte w zakładce Rynek Pracy – m.in. Klasyfikacja zawodów i specjalności oraz Publikacje zawierające Przewodnik po zawodach: <http://psz.praca.gov.pl/>
- Centralna baza ofert pracy MRPiPS: <http://oferty.praca.gov.pl/>
- Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl/>

Marta Doroszkiewicz - doradca zawodowy